

Actio in Basilica

Bulletin Farnosti Narodenia Panny Márie
vo Vranove n/T – Sever



č. 10/2016

Ročník V.

15. máj — 28. máj 2016

SLOVO NA ÚVOD

Turíce. V deň Turíc (po skončení siedmich veľkonočných týždňov) sa Kristova Veľká noc završuje vyliatím Ducha Svätého, ktorý je zjavený, daný a udelený ako Božská osoba: Kristus Pán hojne vylieva Ducha Svätého zo svojej plnosti (porov. Sk 2,33).

V judaizme Duch Svätý „Rúach Hakodeš“ označuje Božiu prítomnosť. Pri stvorení sveta „Duch Boží sa vznášal nad vodami“, ďalej „On hovoril ústami Prorokov“. Výrazom Ducha sa prekladá hebrejské slovo Rúach, ktoré podľa svojho pôvodného významu znamená doslovne dych, vzduch, vietor.

V kresťanstve Duch Svätý je jednou z troch osôb jediného Boha, presnejšie tretia Božská osoba. „Duch Svätý“ – také je vlastné meno toho, ktorému sa klaníme a ktorého oslavujeme s Otcom a Synom. Z Biblie sa dozvedáme, že Duch Svätý je Boh; ďalej tá istá Biblia hovorí, že Duch Svätý je Osoba, bytosť s myslením, citmi a vôľou. Svätý Duch myslí a pozná (1 Kor 2, 10). Duch Svätý môže byť zarmútený (Ef 4, 30). Duch Svätý sa za nás prihovára (Rim 8, 26-27). Duch Svätý robí rozhodnutia podľa jeho vôle (1Kor 12, 7-11). Keď Ježiš zvestuje a sľubuje príchod Ducha Svätého, vola ho „Parakletos“ – „Tešiteľ“, ale plne zjavuje Ducha Svätého až vtedy, keď bol sám oslávený svojou smrťou a svojím zmŕtvychvstaním. Takže hneď, ako bol „vzkriesený z mŕtvych Otcovou slávou“ (Rim 6, 4), dáva Ducha Svätého, keď „dýchne“ na svojich učeníkov hovoriac: „Prijmite Ducha Svätého. Komu odpusti-

te hriechy, budú mu odpustené, komu ich zadržíte, budú zadržané“ (Jn 20, 22-23).

Boh je láska a láska je prvý dar, ktorý obsahuje všetky ostatné dary. Pretože sme mŕtvi alebo aspoň zranení hriechom, prvým účinkom daru lásky je odpustenie našich hriechov, ktorý v Cirkvi vracia pokrstným Božiu podobu stratenú hriechom. Táto láska je princípom nového života v Kristovi, ktorý sa stal možným, lebo sme dostali silu Ducha Svätého. Vďaka tejto sile Ducha môžeme Božie deti prinášať ovocie. Ten, ktorý nás naštepil na pravý vinič, spôsobí, že budeme prinášať „ovocie Ducha“, ktorým je „láska, radosť, pokoj, zhovievavosť, láskavosť, dobrota, vernosť, miernosť, zdržanlivosť“ (Gal 5, 22-23).

Duch je náš život. Čím viac sa zriekame seba samých, tým viac Duch pôsobí, aby sme podľa Ducha aj konali. Preto pravidelne sa modlite k Duchu Svätému. On v nás prebýva ako neustály zdroj pomoci v každodennom živote. Vyzývaj Ducha, aby ti pomohol vo výchove a v starostlivosti o deti. Ako rodina sa často modlite modlitbu:

Príď, Duchu Svätý, naplň srdcia svojich veriacich a zapál' v nás oheň svojej lásky, lebo ty si všetky národy združil v jednote viery. Zošli svojho Ducha a všetko bude pretvorené a obnovíš tvárnosť zeme. Modlime sa. Bože, ty osvecuješ srdcia veriacich svetlom Ducha Svätého: daj, prosíme, aby sme v tomto Duchu spoznávali, čo je správne a vždy sa radovali z jeho útechy a posily. Skrze Krista, nášho Pána. Amen.

Starostlivosť o duchovný rast detí si vyžaduje začať najprv u seba. Ak chceš, aby tvoje deti boli štedré, staň sa pre nich vzorom pohostinnosti. Ak chceš, aby sa stali pokorné, ukáž im, ako sa dá iným slúžiť na úkor vlastných záujmov. A nezabudni im povedať o ovocí Ducha a o tom, ako sa dá získať. Deti sa mnohému naučia tým, že sú s nami, ale potrebujú aj vysvetlenie. Obráť príležitosť k hriechu na príležitosť k rastu. Naša slabosť má každý deň za následok neprimerané správanie, ktoré si vyžaduje protijed ovocia Ducha. Keď si to u seba všimneš, usiluj sa nahradiť zlé sklony

dobrymi skutkami. A keď tvoje deti robia zlé, ukáž im alternatívu, ktorú ponúka dobré správanie. Tak sa nasledujúca príležitosť k hriechu azda stane príležitosťou k rastu v kresťanských hodnotách. Nech sa láska stane vaším cieľom. Každé ovocie Ducha sa svojím spôsobom vzťahuje na lásku. To znamená, že najlepším spôsobom, ako môžeme dosahovať v našich rodinách veľkú úrodu, je nasledovať povzbudenie svätého Pavla, aby sme „sa usilovali o lásku“ vo všetkom, čo robíme (1Kor 14, 1).

O. Kazimír Kogut OSPPE

... { Medailónik svätých }

SVÄTÝ BÉDA CTIHODNÝ, KŇAZ A UČITEĽ CIRKVI



Béda sa narodil neďaleko kláštora sv. Petra a Pavla vo Wearmouth-Jarrow v Anglicku. Keď mal tri roky, poslali ho do kláštora na výchovu k opátovi svätému Benediktovi Biscopovi

a Ceolfridovi. Neskôr sa stal mníchom. Keď mal tridsať rokov, bol vysvätený za kňaza. Celý čas trávil v kláštore, venoval sa štúdiu Svätého písma, písaniu a vyučovaniu.

Považuje sa za najučennejšieho človeka svojej doby a človeka, ktorý mal vo svojej dobe najväčší vplyv na anglickú literatúru. Jeho spisy sú naozajstným súhrnom vedomostí tej doby, vrátane komentárov k Pentateuchu a rôznym iným knihám Biblie. Písal teologické a vedecké rozpravy, historické práce a životopisy. Bol prvý, ktorý dotoval udalosti po Kristovi.

Jeho najznámejšia práca je HISTORIA ECCLESIASTICA – história anglickej cirkvi a obyvateľov, ktorú ukončil v roku 731. Zomrel vo Wearmouth-Jarrow 25. mája 735.

Pomenovanie „ctihodný“ mu bolo udelené na koncile v Aachene v r. 853 ako prejav uznania jeho múdrosti a učenosti. V roku 1899 bol vyhlásený za učiteľa Cirkvi. Je patrónom študentov.

In: www.zivotopisyssvätých.sk

Ľubica S.

Kresťanské sviatky v ľudových pranostikách

- Na Veľkú noc najem sa moc, na Ducha do pol brucha, na Trojicu len lyžicu.
- Ak je teplé jasné nebo na Vstúpenie, sľubuje vinárom veľké potešenie.
- Od Vianoc do Ducha nespúšťaj sa kožuha a po Duchu zas dobre v kožuha.
 - Keď prší na Trojicu, schovaj bača dojelnicu.

EXHORTÁCIA AMORIS LAETITIA

Tento dokument bol očakávaný tak, ako máloktorý pápežský dokument predtým. Očakávania boli, samozrejme, rôzne. Exhortácia, ktorá čerpá zo záverov biskupských synod v rokoch 2014 a 2015, bola zverejnená 8. apríla 2016. Text je pomerne rozsiahly. Má 256 strán, rozdelených do 9 kapitol. Oficiálny slovenský preklad zatiaľ nie je, ale určite ste mnohí už čítali rôzne, často kontroverzné, komentáre.



Exhortácia sa dotýka hlavne aktuálnych problémov a ťažkostí dnešných rodín. Vôbec nemení učenie Cirkvi ohľadom manželstva a rodiny. Poukazuje na zraniteľnosť rodín či zlyhanie mnohých manželstiev v súčasnej dobe. Upozorňuje a nabáda na dôležitosť prípravy pred prijatím sviatosti manželstva. Pripomína a zdôrazňuje to, čo Cirkev a tradícia učí o sviatosti manželstva, no zároveň vysvetľuje, prečo to Cirkev učí. Nehovorí len o tom, ako by to malo byť všetko ideálne, krásne,

ale vážne sa zaoberá ťažkosťami a problémami, s ktorými zápasi nejedno manželstvo. Ukazuje, že problémy treba riešiť „vo svetle evanjelia“, odmieta „nálepkovanie“. Z textu cítiť upozornenie, že kresťan nesmie „hádzat kamene“ do tých, ktorí vo svojom manželstve nedokážu plniť ideály evanjelia. Kladie dôraz na rozlišovanie situácií a príčin zlyhania.

Vzhľadom na rozsah a rozmanitosť problémov manželstiev v súčasnej dobe, pre záujemcov o bližšie poznanie tejto exhortácie je potrebná trepezlivosť a zároveň ochota premýšľať. Môžu v nej objaviť radosť a nádej. Tí, ktorí očakávali nejaký súbor predpisov, budú sklamaní a možno budú mať s textom aj problémy. Pri čítaní treba mať na pamäti všetky problémy v manželstve, ale zároveň pamätať, že tieto problémy treba riešiť – ako som spomínal – vo svetle evanjeliových pravd a tradície Cirkvi. K tomu však treba byť pokorný a riešenie hľadať úprimne, s modlitbou, v snahe plniť Božiu vôľu.

Vzdelanie totiž ešte neznamená múdrosť. Preto je nebezpečné, keď v niektorých komentároch či postojoch vidieť klamlivé, zavádzajúce závery. Preto čítajme to, čo píše a hovorí Svätý Otec, a nie to, čo niekto napísal či povedal, čo Svätý Otec povedal...

Zdroj: Rôzne komentáre z médií.

Ján F.

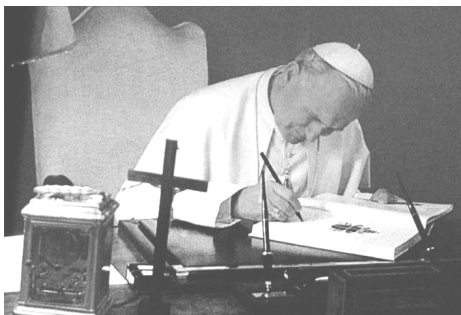
..... { Niektoré pamätné dni }

- 15. mája 1891** – bola vydaná prvá sociálna encyklika Leva XIII. *Rerum novarum*.
- 15. mája 1961** – pápež sv. Ján XXIII. vydal encykliku *Mater et Magistra*; (pranieruje sociálnu situáciu v rozvojových krajinách).
- 15. mája 1956** – vyšla encyklika Pia XII. *Haurietis aquas* o kulte Božského Srdca.
- 15. mája 1938** – bol v Ríme vysvätený za biskupa Boží služobník ThDr. Michal Buzalka; v r. 1951 odsúdený na doživotie, neskôr amnestovaný, zomrel r. 1961.
- 17. mája 1925** – umrel ThDr. Augustín Fischer-Colbrie, košický biskup, polyglot, spisovateľ.
- 18. mája 1920** – narodil sa Karol Wojtyła – sv. Ján Pavol II.
- 21. mája 1657** – umrel svätý Andrej Bobola SJ, mučeník.
- 24. mája 1881** – narodil sa hudobný skladateľ Mikuláš Schneider-Trnavský, národný umelec, spolu-tvorca Jednotného katolíckeho spevníka; (zomrel 28. mája 1958).
- 25. mája 1887** – narodil sa Páter Pio (Francesco Forgio), stigmatizovaný kapucín.
- 27. mája 1964** – Pavol VI. založil nový úrad Rímskej kúrie Sekretariát pre nekresťanské náboženstvá; (rozvíjanie medzináboženského dialógu).

CIRKEV V SÚČASNOM SVETE

Veľmi často si myslíme aj počujeme v masmédiách, že cirkev sa má zaoberať iba vierou, náboženstvom, liturgiou, zatvoriť sa v kostoloch a nemiešať sa do politiky a spoločenských, „svetských“ vecí. Pozrime sa, čo na túto tému hovorí učiteľský úrad Cirkvi.

„Sociálna starostlivosť o opravdivý rozvoj človeka a spoločnosti, ktorý by rešpektoval a povznášal ľudskú osobnosť vo všetkých jej rozmeroch, sa vždy prejavovala najrozličnejšími spôsobmi. Jedným z výsádných činiteľov v tomto smere sa v ostatnom čase stal učiteľský úrad rímskych pápežov, ktorý už od encykliky Leva XIII. *Rerum novarum*, ktorá je akýmsi orientačným bodom, často rozoberal túto otázku.“ – píše pápež Ján Pavol II. v úvode svojej encykliky *SOLLICITUDO REI SOCIALIS* (Sociálna encyklika vydaná pri príležitosti 20. výr. encykliky *Populorum progressio* – 30. decembra 1987).



Čo sa týka obsahu a tém, ktoré sa znova vynárajú v encyklike, treba zdôrazniť tieto: vedomie povinnosti, ktorú má Cirkev – „skúsená znalkyňa ľudstva“, „skúmať“ znamenia čias a vysvetľovať ich vo svetle evanjelia“; rovnako hlboké vedomie svojho poslania „slúžiť“, ktoré je odlišné od funkcie štátu i vtedy, keď sa stará o osudy ľudí ako jednotlivcov, poukazovanie na krikľavé rozdiely v postavení týchto ľudí; potvrdenie koncilového učenia – verejnej to ozveny stáročnej tradície Cirkvi, týkajúceho sa „všeobecného určenia dohier“; správne oceňovanie kultúry a technických vymožeností civilizácie, ktoré majú byť usmerené na oslobodenie človeka bez toho, že by sa prehliadali ich medze; a konečne tému rozvoja,

ktorá je vlastnou témou encykliky, naliehanie na „najhlavnejšiu povinnosť“, ktorú majú rozvinutejšie národy, „napomáhať krajiny na ceste rozvoja“. „Okrem toho treba zdôrazniť, že nijaká spoločenská skupina, napríklad politická, nemá právo násilne si prisvojiť úlohu jediného vodcu, pretože to vedie k zničeniu opravdivej subjektivity spoločnosti občanov ako osôb, ako sa to prejavuje v každom totalitnom režime. V takejto situácii človek i národ sa stávajú jednoducho „predmetom“ napriek všetkým vyhlasovaniam a slovným uisťovaniam v opačnom zmysle. Na tomto mieste je vhodné dodať, že v dnešnom svete jestvujú aj mnohé iné formy chudoby. Vari si nezasluhujú tento názov rôzne nedostatky a druhy biedy? Popieranie alebo obmedzovanie ľudských práv, napríklad práva na náboženskú slobodu, práva zúčastniť sa na budovaní spoločnosti, sloboda združovať sa, zakladať odborové organizácie, osobne podnikať v hospodárstve – vari toto nechudobňuje ľudskú osobu práve tak, ak nie ešte viac, ako keď je pozbavená hmotných majetkov? A rozvoj, ktorý neberie ohľad na plné uplatňovanie týchto práv, je naozaj rozvojom ľudským?

V krátkosti možno povedať, že nedostatočný rozvoj našich dní je nielen hospodársky, ale aj kultúrny, politický a jednoducho ľudský, ako to už pred dvadsiatimi rokmi zdôrazňovala encyklika *Populorum progressio*. Ak je tomu tak, potom sa treba pýtať, či dnešná, taká smutná skutočnosť nie je aspoň čiastočne výsledkom obmedzeného chápania rozvoja, totiž prevažne hospodárskeho?“

„Ďalším neblahým ukazovateľom, ktorý je spoločný pre prevažnú väčšinu národov, je jav nezamestnanosti alebo čiastočná nezamestnanosť. /.../ Aj tento jav s celým radom negatívnych účinkov na individuálnej i spoločenskej rovine od poklesu až po stratu rešpektu, ktorý každý muž alebo žena má mať voči sebe, nás pobáda, aby sme sa vážne zamysleli nad typom rozvoja, ku ktorému sa smerovalo.“

„Aby sa došlo k opravdivému rozvoju, neslobodno nikdy strácať zo zreteľa spomenuté meradlo, ktorým je špecifická prirodzenosť človeka, kto-

rého stvoril Boh na svoj obraz a svoju podobu (porov. Gn 1, 26). Telesná a duchovná prirodzenosť človeka je zobrazená v druhej rozprave o jeho stvorení z dvoch prvkov: zo zeme, z ktorej Boh vytvára telo človeka, a dychu života, vdýchnutého do jeho nozdier (porov. Gn 2, 7).

Takto človek má určitú príbuznosť s ostatnými tvormi: môže ich užívať, má sa o ne starať a – ako je napísané v Knihe Genézis (2, 15) – je postavený v záhrade, aby ju obrábal a strážil, prevyšujú všetky ostatné bytosti, ktoré Boh dal pod jeho správu (tamtiež 1, 26). Ale súčasne človek musí ostať podriadený Božej vôli, ktorá mu predpisuje medze v užívaní vecí a vládnutí nad nimi (tamtiež 2, 16n) a sľubuje mu aj nesmrteľnosť (tamtiež 2, 9; Múd 2, 23). Keďže človek je obrazom Boha, má s ním aj určitú podobnosť.

Na základe tohto učenia rozvoj nemôže spočívať len v užívaní a v neobmedzenom vlastníctve stvorených vecí a výrobkov ľudskej vynachádzavosti ani v neobmedzenej vláde nad nimi. Človeka, aby sme tak povedali, Boh nestvoril nehybné-

ho a statického. Úlohou je „vládnuť“ nad ostatnými stvoreniami, „obrábať“ záhradu; a tak pri plnení tejto úlohy treba zachovávať poslušnosť Božiemu zákonu, a teda aj rešpektovať prijatú podobu, zrejmy základ moci vládnuť, ktorá mu bola daná z ohľadu na jeho zdokonalenie (porov. Gn 1, 26.30; 2, 15; Múd 9, 2-3). Keď človek



neposlúchne Boha a odmietne sa podriaďiť jeho moci, potom sa príroda búri proti nemu a neuznáva ho viac ako „pána“, pretože zatemnil v sebe Boží obraz. Výzva vlastniť a užívať stvorené prostriedky zostáva stále v platnosti, ale po hriechu sa jej uskutočňovanie stá-

va namáhavé a plné utrpenia (porov. Gn 3, 17-19).

Toto svetlo viery dobre objašňuje dôvody, ktoré pobádajú Cirkev, aby sa zaujímal o problémy rozvoja a považovala to za povinnosť svojej pastierskej služby a aby všetkých podnecovala uvažovať o povahe a charakteristických črtách opravdivého ľudského rozvoja.“

Pokračovanie v ďalšom čísle.

Spracoval o. Andrzej Kucharski OSPPE

SVIATOK JEŽIŠA KRISTA, NAJvyššieho a VEČNÉHO KŇAZA

Zmienka o tomto sviatku sa k nám Slovákom dostala za pontifikátu pápeža Benedikta XVI., a to v cirkevnom Roku zasväteného života 2012. Túto udalosť môžeme v konečnom dôsledku vnímať ako duchovný testament spomínaného pápeža pre celú Cirkev, keďže o pár mesiacov odstúpil zo svojho postu. Podľa rozhodnutia Benedikta XVI. dostali v danom roku 2012 konferencie biskupov povolenie, že ak požiadajú, budú môcť zapísať do ich partikulárnych kalendárov sviatok **Nášho Pána Ježiša Krista, Najvyššieho a Večného kňaza** na štvrtok po slávnosti Zoslania Ducha Svätého. Medzi tými, ktoré túto možnosť využili, bola aj naša Konferencia biskupov Slovenska. Nasledovali preklady potrebných materiálov a formulárov a nový sviatok sa začal sláviť v roku 2014.

Ak nazrieme do histórie, zistíme, že sa tento sviatok už roky slávil v niektorých rehoľných spoločenstvách a krajinách, kde prinášal bohaté duchovné ovocie. Začiatky tohto sviatku sú spojené so španielskou kontemplatívnou Kongregáciou sestier oblatiek Krista Kňaza. Ich charizmou bola a je duchovná podpora posvätenia kňazov a kandidátov na kňazstvo. Spoluzakladateľ tejto kongregácie bol biskup José María García Lahiguera (9. 3. 1903; +14. 7. 1989), ktorý sa obrátil na pápeža Pia XII. s prosbou, aby pre túto novú kongregáciu ustanovil sviatok Krista Kňaza. Po odobrení pápežom začala táto kongregácia tento sviatok sláviť od roku 1952. O tom, že bol obľúbeným, svedčí fakt, že sa rozšíril do mnohých španielsky hovoriacich krajín a nakoniec v roku 1970 ho oficiálne povolil pre celé Španielsko pápež

Pavol VI., aby sa slávil **vo štvrtok po Zoslaní Ducha Svätého**.

Hoci nový sviatok nemá u nás na Slovensku hodnotu slávnosti, platí pre celú liturgiu slova trojročný cyklus čítaní. Na kňaza je ponechaný výber čítaní pred Evanjeliom. Vo formulári sv. omše na tento sviatok nachádzame o. i. **zvolania k Bohu, aby tí, ktorých vybral do Božej služby „vdaka milosti Ducha Svätého“, boli verní** – čo je veľká a náročná úloha každého kňaza.

Kiežby sa tento sviatok stal pre kňazov povzbudením, aby upierali oči na Krista Kňaza a pre

nás veriacich kiežby sa stal mementom, aby sme kňazom boli neustále duchovnou oporou namiesto nekonečného kritizovania. Tento sviatok bude príležitosťou k prehĺbeniu svätosti života našich duchovných otcov a pre nás laikov by sa mohol stať pohnútkou k častejšej modlitbe nielen za nové, sväté a početné povolania do kňazskej služby, ale aj za všetkých našich kňazov vo farnostiach, pretože budeme mať takých kňazov, akých si vymodlíme.

Zdroj: *Volne spracované z časopisu Szlak wiary*, 1/2013.

Veronika F.

SLÁVNA SI, KRÁĽOVNÁ, NEBIES PANI...

Týmito slovami sa začína jedna z viac než 90 (!) piesní k Panne Márii, ktoré máme k úcte Bohorodičky v Jednotnom katolíckom spevníku. A pokračuje: „...ty si nám pomocou v utrpení.“ Priam nás pozýva zastaviť sa pri invokácii *Pomocnica kresťanov, oroduj za nás*, ktorú vyslovujeme v Loretánskych litániách. Prečo prebлахoslavenú Pannu kresťania prosia o pomoc, ochranu, orodovanie? Pretože skrze svojho Syna sme sa stali jej deťmi aj my, ľudské deti, ktoré tu na zemi bojujeme s mnohými ťažkosťami a nebezpečenstvami, a ona sa s materskou láskou o nás stará.

Cirkev už od prvých kresťanských storočí veľa ráz zažila od nepriateľov kresťanskej viery prenasledovania a zároveň v ťažkých situáciách okúsila mimoriadnu pomoc Božej Matky. Preto Máriu vzýva pod titulom POMOCNICA KREŠŤANOV. Najčastejšie sa pripomína predovšetkým víťazstvo kresťanských vojsk nad presilou Turkov v námornej bitke pri Lepante v októbri 1571, ktoré sa pripisuje pomoci Panny Márie. Avšak sviatok (pôvodne pamätný deň) Panny Márie Pomocnice kresťanov ustanovil v Cirkvi pápež Pius VII. na poďakovanie za svoje oslobodenie z Napoleonovho zajatia. Za pápeža násilne odviečeného z Petrovej stolice v r. 1809, prísne stráženého vo fran-



cúzsom väzení, celá Cirkev sa vtedy úpenlivo modlila k Bohu skrze Pannu Máriu. Pápež sa šťastne vrátil do Ríma až 24. mája 1814. Na počesť Kristovej Matky Pius VII. zaviedol **sviatok Panny Márie Pomocnice kresťanov**, ktorý sa mal v Ríme trvalo sláviť 24. mája na výročie návratu pápeža do Večného mesta. Teraz sa tento sviatok slávi aj v miestnych cirkvách a mnohých rehoľných spoločenstvách. Aj my ho slávime 24. mája.

V modlitbe votívnej sv. omše na tento sviatok je ubezpečenie, že milosrdný Boh zázračne ustanovil Rodičku svojho Syna za trvalú pomocnicu kresťanského ľudu, aby bezpečne kráčať v búrkach tohto sveta (porov. prefáciu).

Veľkým učiteľom v „škole Márie“ je pre nás svätý Ján Pavol II., ktorý v máji pred 12 rokmi povedal: „Veriaci z pokolenia na pokolenie volajú k nej o pomoc a utiekajú sa k nej s láskou a nádejou. A Mária svoje materstvo prejavuje mimoriadnou blízkosťou k človeku a k všetkým jeho problémom. Keby si všetci ľudia uvedomili tento neobyčajný dar, o koľko viac by sa cítili bratmi, /.../ otvárajúc svoje srdcia na odpustenie z neba a správajúc sa s úctou ku každému človeku. O koľko viac by sa všetci cítili bratmi!“

J. Melková

Slovo na zamyslenie

Majte ustavične veľkú Matku Božiu pred očami. Čím vyššie ju vyzdvihovali, tým väčšmi sa pokorovala.
Páter

HISTÓRIA MARIÁNSKEHO MÁJA

Máj je v Cirkvi časom osobitnej úcty k Matke Božej. Veriaci sa stretávajú v podvečer v kostoloch, pri kaplnkách či sochách popri cestách na májové pobožnosti.

Prvé zmienky o „mariánskom máji“ možno nájsť už v V. storočí. Vo východnej cirkvi už vtedy existovala obyčaj spievania piesní ku cti Kristovej Matky. Na Západe máj bol zasvätený Márii až na prelome XIII. a XIV. stor. vďaka španielskemu kráľovi Alfonzovi X. On povzbudzoval veriacich, aby sa večerami schádzali na spoločnú modlitbu pred sochami či obrazmi Božej Rodičky. Táto májová pobožnosť sa rýchlo stala populárnou v celej kresťanskej Európe. Po prvý raz bol máj nazvaný mesiacom Márie v knižočke Duchovný máj, vydané v r. 1549 v Nemecku.

V životoch mnohých svätcov aj v rehoľných kronikách sa tiež dočítame o májovom kulte Panny Márie. Napríklad sv. Filip Neri zhromažďoval deti pri soche Matky Božej, spieval s nimi piesne a povzbudzoval ich, aby na jej počesť prinášali kvietky, duchovné obety a zriekania. Niečo podobné opisujú aj v kroniky talianskych dominikánov zo XVII. storočia.

V roku 1726 jezuita o. Hanibal Dionýz vydal brožúrku pod názvom Mesiac máj, čiže mesiac Márie, v ktorej okrem povzbudenia zasvätiť tento mesiac úcte Božej Matky, podáva aj konkrétne spôsoby. Okrem iného odporúčal pekne ozdobiť obraz Matky Božej, pomodliť sa a k jej úcte prinášať „duchovné kvietky“. Za najväčšieho apoštola májových pobožností sa považuje jezuita o. Muzzarelli, ktorý v r. 1787 vydal podobnú knižočku.

Oficiálnu akceptáciu májovej pobožnosti udelil pápež Pius VII. bulou z 25. marca 1815. Vďaka tomu sa táto pobožnosť začala rýchlo rozširovať po celom svete. Následne pápež Pius IX. potvrdil formu pobožnosti, platnú do našich čias, ktorá sa skladá z modlitby Loretánskych litánií, príhovoru kňaza a slávnostného požehnania Najsvätejšou Svätosťou. Od polovice XIX. storočia sa takáto forma prijala takmer vo všetkých krajinách.

Dnes by sme si tiež ťažko vedeli predstaviť máj bez májových pobožností, kvetmi prízdobených obrazov či kaplniek a atmosféry lásky k Matke Božej. Znepokojoval nás však môže (ba musí) fakt, že na týchto pobožnostiach chýbajú mladí ľudia, rovnako to platí aj o zanedbateľnom počte zúčastnených detí. To je konštatovanie všeobecné. S ľútosťou však musím povedať, že v tejto informácii som vnímala, že to platí aj o našej farnosti... Dúfajme však, že mariánsky kult sa obrodí s novou silou – aspoň v chrámoch obdarovaných takou mariánskou milosťou, ako naša bazilika.

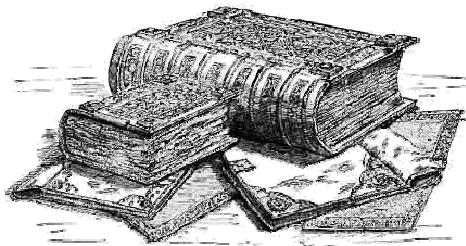
A keď počujeme, ako sa z našich chrámov v máji ozývajú piesne k Panne Márii a sme vďační, že na nás z milostivého obrazu pozerajú jej materinské oči, nože si spomeňme (a vstúpme si do svedomia), že aj my máme – a to je vzácné! – vlastné piesne k úcte Vranovskej Panny Márie. Kladiem si otázku, kedy sa ich naučíme s potešením, úprimne spievať. Až naši potomkovia?

(Historické údaje: časopis Szlak wiary, 1/2013)

J. Melková

..... { Liturgický kalendár }

- 15. 05. – Ne: ZOSLANIE DUCHA SVÄTÉHO – TURÍCE;** slávnosť *Končí sa Veľkonočné obdobie*
16. 05. – Po: Svätodušný pondelok; Sv. Ján Nepomucký, kňaz, mučeník; spomienka
18. 05. – St: Sv. Ján I., pápež, mučeník; ľubovoľná spomienka
19. 05. – Št: Sviatok Nášho Pána Ježiša Krista, najvyššieho a večného kňaza; sviatok
20. 05. – Pi: Sv. Bernardín Siensky, kňaz; ľubovoľná spomienka
21. 05. – So: Sv. Krištof Magallanes, kňaz a spoločníci, mučeníci; ľubovoľná spomienka
22. 05. – Ne: 8. NEDEĽA CEZ ROK – NAJSVÄTEJŠIA TROJICA; slávnosť
24. 05. – Ut: Panna Mária Pomocnica kresťanov (alebo Matka Cirkvi); spomienka
25. 05. – St: Sv. Béda Ctihodný, učiteľ Cirkvi; sv. Gregor VII., pápež; ľubovoľná spomienka
26. 05. – Št: NAJSVÄTEJŠIE KRISTOVO TELO A KRV – BOŽIE TELO; slávnosť *Prikázaný sviatok*
27. 05. – Pi: Sv. Augustín z Canterbury, biskup; ľubovoľná spomienka



KRSTY:

Tamara Júlia Opálená

POHREBY:

Veronika Hittmárová (84), František Čonka (72)

OHLÁŠKY:

Tomáš Peržel', narodený v Bratislave a bývajúci v Bratislave-Petržalke

Romana Hermanovská, narodená vo Vranove nad Topľou a bývajúca v Bratislave-Petržalke

Ohlasujú sa tretikrát.

Michal Chovanec, narodený a bývajúci vo Vranove nad Topľou

Ivana Púchyová, narodená a bývajúca vo Vranove nad Topľou

Ohlasujú sa druhý– a tretikrát.

Adrián Demjan, narodený a bývajúci vo Vranove nad Topľou

Dominika Basalová, narodená v Humennom a bývajúca v Dedačove

Ohlasujú sa prvý– a druhýkrát.

Ak by niekto vedel o cirkevno-právnej prekážke, pre ktorú by snúbenci nemohli uzavrieť sviatostné manželstvo, nech to, prosím, oznámi na farskom úrade.

OZNAMY

- Počas celého mesiaca máj pred večernou svätou omšou spievame Loretánske litánie. V nedele bude májová pobožnosť spojená s ružencom o 14.30 hod.
- Teatro Colorato Bratislava srdečne pozýva na divadelné predstavenie hry Karola Wojtyły (Jána Pavla II.) **Lúče otcovstva**, ktorá je poetickým zamyslením o otcovstve, jeho kráse i absencii v dnešných rodinách. V réžii Petra Weincillera sa uskutoční v nedeľu **5. júna o 16.00 a 17.30** hod. v Katolíckom kultúrnom dome. Vstupné je 6 €. Kapacita sály je limitovaná, preto je lepšie zakúpiť si vstupenky v predpredaji alebo rezervovať na teatro.colorato@gmail.com. Podrobnosti na plagátoch.
- Pripravujeme autobus na púť Rodiny Nepoškvrnenej, ktorá bude 11. júna v Smižanoch. Cena autobusu je 7 €. Záujemcovia sa môžu prihlásiť u pani Viňarskej na tel. č.: 0910 482 849.
- Arcidiecézna charita Košice oznamuje možnosť prihlásiť sa do výberového konania na pracovné miesto **zástupkyňa vedúcej opatrovateľského úseku** Charitného domu vo Vojčiciach. Požiadavky a informácie sú uverejnené na www.charita-ke.sk. Zasielanie žiadostí s profesijným životopisom je možné do 20. 5. 2016.

Informačný bulletin

Vydáva Rímskokatolícka farnosť Narodenia Panny Márie vo Vranove n/T — Sever
Mariánske námestie 1496/127, Vranov nad Topľou.

Určené pre vnútornú potrebu farnosti.

Príspevky, návrhy, podnety nám zasielajte na: aib@bazilikavranov.sk

Redakcia si vyhradzuje právo v prípade potreby príspevky upravovať.